

POŠTOVNY V ČESKÝCH ZEMÍCH

1.	ÚVOD	9
2.	HISTORIE POŠTOVEN	10
2.1.	Genese poštoven v 2. polovině 19. století	10
2.2.	Poštovny rakouské pošty (1900-1918)	11
2.3.	Poštovny v meziválečné ČSR (1918-1939)	13
2.4.	Poštovny v období 1938-1945	14
2.5.	Poštovny československé pošty (1945-1958)	15
2.6.	Soukromé listovní sběry	17
3.	RAZÍTKA POŠTOVEN	18
3.1.	Razítka rakouské pošty (do roku 1918)	18
3.2.	Razítka československé pošty (1918-1939)	22
3.3.	Razítka říšskoněmecké pošty (1938-1945)	25
3.4.	Razítka protektorátní pošty (1939-1945)	28
3.5.	Razítka československé pošty (1945-1958)	28
4.	POŠTOVNY JAKO SBĚRATELSKÝ OBOR	30
4.1.	Druhy zásilek z poštoven	30
4.2.	Tiskopisy poštoven	35
4.3.	Sběratelská praxe v oboru poštoven	38
5.	USPOŘÁDÁNÍ KATALOGU A TYPOVÉ TABULKY	43
5.1.	Záhlavní řádek	43
5.2.	Historie poštovny	46
5.3.	Katalogové záznamy	47
5.4.	Typové tabulky	50
6.	KATALOG RAZÍTEK POŠTOVEN	59
6.1.	Katalog razítek úředních poštoven	59
6.2.	Katalog razítek soukromých listovních sběrů	378
6.3.	Katalog razítek poštoven na území Polska obsazeném v roce 1919 dočasně československým vojskem	381
7.	INFORMATIVNÍ DODATKY	383
7.1.	Poštovny německé služební pošty (1939-1945)	383
7.2.	Poštovní střediska (od roku 1961)	385
7.3.	Poštovny České pošty (od roku 1993)	386
8.	PRAMENY A LITERATURA	389
8.1.	Všeobecná místopisná literatura	389
8.2.	Publikace poštovní správy	389
8.3.	Poštovní věstníky	389
8.4.	Filatelistické publikace	390
8.5.	Filatelistické časopisy a zpravodaje	391
8.6.	Archivní prameny	391
9.	REJSTŘÍKY	392
9.1.	Přehled poštoven podle okresů	392
9.2.	Abecední rejstřík	396
	DEUTSCHER BEGLEITTEXT	417
	ENGLISH TRANSLATION	441

POSTABLAGEN IN TSCHECHIEN

1.	EINLEITUNG	9
2.	GESCHICHTE DER POSTABLAGEN	10
2.1.	Anfänge der Postablagen in der 2. Hälfte des 19. Jahrhunderts	10
2.2.	Postablagen der österreichischen Post (1900-1918)	11
2.3.	Postablagen der Zwischenkriegszeit (1918-1939)	13
2.4.	Postablagen in den Jahren 1938-1945	14
2.5.	Postablagen der tschechoslowakischen Post (1945-1958)	15
2.6.	Private Briefablagen	17
3.	STEMPEL DER POSTABLAGEN	18
3.1.	Stempel der österreichischen Post (bis 1918)	18
3.2.	Stempel der tschechoslowakischen Post (1918-1939)	22
3.3.	Stempel der Deutschen Reichspost (1938-1945)	25
3.4.	Stempel der Protektoratspost (1939-1945)	28
3.5.	Stempel der tschechoslowakischen Post (1945-1958)	28
4.	POSTABLAGEN ALS SAMMELGEBIET	30
4.1.	Arten der Sendungen von Postablagen	30
4.2.	Drucksorten der Postablagen	35
4.3.	Die Praxis des Postablagen-Sammelns	38
5.	GLIEDERUNG DES KATALOGS UND TYPENTAFELN	43
5.1.	Die Kopfzeile	43
5.2.	Geschichte der Postablage	46
5.3.	Die Katalogeintragungen	47
5.4.	Typentafeln	50
6.	KATALOG DER POSTABLAGESTEMPEL	59
6.1.	Stempelkatalog der amtlichen Postablagen	59
6.2.	Stempelkatalog der privaten Briefablagen	378
6.3.	Stempelkatalog der Postablagen auf polnischem Gebiet unter vorübergehender tschechoslowakischer Besetzung im Jahr 1919	381
7.	INFORMATIVE ANLAGEN	383
7.1.	Behördenpoststellen der Deutschen Dienstpost (1939-1945)	383
7.2.	Briefträgerstellen (ab 1961)	385
7.3.	Postablagen der tschechischen Post (ab 1993)	386
8.	QUELLEN UND LITERATUR	389
8.1.	Allgemeine ortskundliche Literatur	389
8.2.	Publikationen der Postverwaltung	389
8.3.	Postalische Amtsblätter	389
8.4.	Philatelistische Publikationen	390
8.5.	Philatelistische Zeitschriften und Rundschreiben	391
8.6.	Archivquellen	391
9.	INDEX	392
9.1.	Übersicht der Postablagen nach Bezirken (Kreisen)	392
9.2.	Alphabetischer Index	396
	DEUTSCHER BEGLEITTEXT	417
	ENGLISH TRANSLATION	441

CZECH POSTAL AGENCIES

1.	INTRODUCTION	9
2.	HISTORY OF THE POSTAL AGENCIES	10
2.1.	The beginnings of postal agencies in the 2nd half of the 19th century	10
2.2.	Postal agencies of the Austrian postal administration (1900-1918)	11
2.3.	Postal agencies between the wars (1918-1939)	13
2.4.	Postal agencies in the years 1938-1945	14
2.5.	Postal agencies of the Czechoslovak postal administration (1945-1958)	15
2.6.	Private letter agencies	17
3.	HANDSTAMPS OF THE POSTAL AGENCIES	18
3.1.	Handstamps of the Austrian posts (until 1918)	18
3.2.	Handstamps of the Czechoslovak posts (1918-1939)	22
3.3.	Handstamps of the German postal administration (1938-1945)	25
3.4.	Handstamps of the posts of the Bohemia-Moravia protectorate (1939-1945)	28
3.5.	Handstamps of the Czechoslovak posts (1945-1958)	28
4.	COLLECTING POSTAL AGENCIES	30
4.1.	Postal agency services	30
4.2.	Postal forms used by postal agencies	35
4.3.	Collecting postal agencies in practice	38
5.	ORGANISATION OF THE CATALOGUE AND TYPOLOGY	43
5.1.	The headline	43
5.2.	History of the postal agency	46
5.3.	The catalogue entries	47
5.4.	Typology	50
6.	CATALOGUE OF THE POSTAL AGENCY HANDSTAMPS	59
6.1.	Catalogue of the handstamps of official postal agencies	59
6.2.	Catalogue of the handstamps of private letter agencies	378
6.3.	Catalogue of the handstamps of postal agencies on Polish territory under temporary Czechoslovak occupation in 1919	381
7.	BACKGROUND NOTES	383
7.1.	Agencies of the Deutsche Dienstpost (1939-1945)	383
7.2.	Postman agencies (since 1961)	385
7.3.	Contract agencies of the Czech posts (since 1993)	386
8.	LITERATURE AND REFERENCES	389
8.1.	General topographic literature	389
8.2.	Publications of the postal administration	389
8.3.	Official postal bulletins	389
8.4.	Philatelic publications	390
8.5.	Philatelic magazines	391
8.6.	Archives	391
9.	INDEX	392
9.1.	Overview of the postal agencies by county districts	392
9.2.	Alphabetical index	396
	DEUTSCHER BEGLEITTEXT	417
	ENGLISH TRANSLATION	441

POŠTOVNE NA SLOVENSKU A PODKARPATSKEJ RUSI

1.	ÚVOD	465
1. 1.	Genéza poštovní na konci 19. storočia a začiatku 20. storočia	466
2.	HISTÓRIA POŠTOVNÍ NA SLOVENSKU (J. Tekel')	467
2. 1.	Poštovne uhorskej poštovej správy (1902 – 1918)	467
2. 2.	Poštovne česko-slovenskej poštovej správy (1918 – 1939)	470
2. 3.	Poštovne maďarskej poštovej správy (1939 – 1944)	471
2. 4.	Poštovne slovenskej poštovej správy (1939 – 1945)	472
2. 5.	Poštovne česko-slovenskej poštovej správy (1945 – 1958)	472
3.	HISTÓRIA POŠTOVNÍ NA PODKARPATSKEJ RUSI (J. Tekel')	473
3. 1.	Poštovne uhorskej poštovej správy (1902 – 1919)	475
3. 2.	Poštovne česko-slovenskej poštovej správy (1919 – 1939)	475
3. 3.	Poštovne maďarskej poštovej správy (1939 – 1944)	476
4.	PEČIATKY POŠTOVNÍ (J. Tekel')	477
4. 1.	Pečiatky v období uhorskej poštovej správy (1902 – 1918)	477
4. 2.	Pečiatky v období česko-slovenskej poštovej správy (1918 – 1939)	478
4. 3.	Pečiatky v období maďarskej poštovej správy (1939 – 1944)	482
4. 4.	Pečiatky v období slovenskej poštovej správy (1939 – 1945)	483
4. 5.	Pečiatky v období česko-slovenskej poštovej správy (1945 – 1958)	484
5.	ZBERATEĽSKÁ DOKUMENTÁCIA ČINNOSTI POŠTOVNÍ (J. Tekel' – M. Zíka)	485
5. 1.	Druhy zásielok z poštovní	485
5. 2.	Tlačivá používané v administrácii poštovní	486
5. 3.	Zberateľská prax v odbore poštovní	489
6.	USPORIADANIE KATALÓGU A TYPOVÉ TABUĽKY (J. Tekel')	490
6. 1.	Záhlavný riadok	490
6. 2.	História poštovne	495
6. 3.	Katalógový záznam	496
6. 4.	Typové tabuľky	499
7.	KATALÓG ODTLAČKOV PEČIATOK POŠTOVNÍ	506
7. 1.	Katalóg pečiatok poštovní na území Slovenskej republiky (J. Tekel')	506
7. 2.	Katalóg pečiatok poštovní na území Podkarpatskej Rusi (M. Zíka)	597
8.	PRAMENE A LITERATÚRA	613
8. 1.	Všeobecná miestopisná a historická literatúra	613
8. 2.	Publikácie poštovej správy	613
8. 3.	Poštové vestníky	613
8. 4.	Filatelistické publikácie	614
8. 5.	Filatelistické časopisy a bulletin	614
9.	REGISTRE	615
	ENGLISH TRANSLATION	623
	MAGYAR FORDÍTÁS	647

POSTAL AGENCIES IN SLOVAKIA AND CARPATHIAN UKRAINE

1. INTRODUCTION	465
1. 1. Genesis of postal agencies at the end of 19 th century and beginning of 20 th century	466
2. HISTORY OF POSTAL AGENCIES IN SLOVAKIA (J. Tekel')	467
2. 1. The Hungarian Postal Administration (1902 – 1918)	467
2. 2. The Czecho-Slovak Postal Administration (1918 – 1939)	470
2. 3. The Hungarian Postal Administration (1939 – 1944)	471
2. 4. The Slovak Postal Administration (1939 – 1945)	472
2. 5. The Czecho-Slovak Postal Administration (1945 – 1958)	472
3. HISTORY OF POSTAL AGENCIES IN CARPATHIAN UKRAINE (J. Tekel')	473
3. 1. The Hungarian Postal Administration (1902 – 1919)	475
3. 2. The Czecho-Slovak Postal Administration (1919 – 1939)	475
3. 3. The Hungarian Postal Administration (1939 – 1944)	476
4. HANDSTAMPS OF THE POSTAL AGENCIES (J. Tekel')	477
4. 1. The Hungarian Postal Administration Period (1902 – 1918)	477
4. 2. The Czecho-Slovak Administration Period (1918 – 1939)	478
4. 3. The Hungarian Postal Administration Period (1939 – 1944)	482
4. 4. The Slovak Postal Administration Period (1939 – 1945)	483
4. 5. The Czecho-Slovak Postal Administration Period (1945 – 1958)	484
5. COLLECTING POSTAL AGENCIES (J. Tekel')	485
5. 1. Kind of post from postal agencies	485
5. 2. Postal forms used by postal agencies	486
5. 3. Practice of postal agency collecting	489
6. CATALOGUE STRUCTURE AND TYPE TABLES (J. Tekel')	490
6. 1. The headline	490
6. 2. History of the postal agency	495
6. 3. The catalogue entries	496
6. 4. Typology	499
7. CATALOGUE OF POSTAL AGENCY HANDSTAMPS	506
7. 1. Catalogue of postal agency handstamps from the territory of Slovak Republic (J. Tekel')	506
7. 2. Catalogue of postal agency handstamps from the territory of Carpathian Ukraine (M. Zika)	597
8. SOURCES AND LITERATURE	613
8. 1. General geographical and historical literature	613
8. 2. Publications of the postal administration	613
8. 3. Postal bulletins	613
8. 4. Philatelic publications	614
8. 5. Philatelic journals and bulletins	614
9. INDEX	615
ENGLISH TRANSLATION	623
MAGYAR FORDÍTÁS	647

POSTAÜGYNÖKSÉGEK SZLOVÁKIÁBAN ÉS KÁRPÁTALJÁN

1.	BEVEZETÉS	465
1. 1.	A postaügnökségek kialakulása a XIX. század végén és a XX. század elején	466
2.	A SZLOVÁKIAI POSTAÜGNÖKSÉGEK TÖRTÉNETE (J. Tekel)	467
2. 1.	A magyar postaigazgatóság postaügnökségei (1902–1918)	467
2. 2.	A csehszlovák postaigazgatóság postaügnökségei (1918–1939)	470
2. 3.	A magyar postaigazgatóság postaügnökségei (1939–1944)	471
2. 4.	A szlovák postaigazgatóság postaügnökségei (1939–1945)	472
2. 5.	A csehszlovák postaigazgatóság postaügnökségei (1945–1958)	472
3.	A KÁRPÁTALJAI POSTAÜGNÖKSÉGEK TÖRTÉNETE (J. Tekel)	473
3. 1.	A magyar postaigazgatóság postaügnökségei (1902–1919)	475
3. 2.	A csehszlovák postaigazgatóság postaügnökségei (1919–1939)	475
3. 3.	A magyar postaigazgatóság postaügnökségei (1939–1944)	476
4.	A POSTAÜGNÖKSÉGEK BÉLYEGZŐI (J. Tekel)	477
4. 1.	A magyar postaigazgatóság idejében használatos bélyegzők (1902–1918)	477
4. 2.	A csehszlovák postaigazgatóság idejében használatos bélyegzők (1918–1939)	478
4. 3.	A magyar postaigazgatóság idejében használatos bélyegzők (1939–1944)	482
4. 4.	A szlovák postaigazgatóság idejében használatos bélyegzők (1939–1945)	483
4. 5.	A csehszlovák postaigazgatóság idejében használatos bélyegzők (1945–1958)	484
5.	A POSTAÜGNÖKSÉGEK TEVÉKENYSÉGÉNEK GYŰJTŐI DOKUMENTÁCIÓJA (J. Tekel – M. Zika)	485
5. 1.	A postaügnökségek küldeményeinek fajtái	485
5. 2.	A postaügnökségek adminisztrációjában használatos nyomtatványok	486
5. 3.	Gyűjtői gyakorlat a postaügnökségek terén	489
6.	A KATALÓGUS ELRENDEZÉSE ÉS TÍPUSÁBLÁZATOK (J. Tekel)	490
6. 1.	Címsor	490
6. 2.	A postaügnökség története	495
6. 3.	Katalógusbejegyzés	496
6. 4.	Típusáblázatok	499
7.	A POSTAÜGNÖKSÉGEK BÉLYEGZŐLENYOMATAINAK KATALÓGUSA	506
7. 1.	A Szlovák Köztársaság területén található postaügnökségek bélyegzőinek katalógusa (J. Tekel)	506
7. 2.	A Kárpátalja területén található postaügnökségek bélyegzőinek katalógusa (M. Zika)	597
8.	FORRÁSOK ÉS IRODALOM	613
8. 1.	Általános helyrajzi és történeti irodalom	613
8. 2.	A postaigazgatóság publikációi	613
8. 3.	Postai közlönyök	613
8. 4.	Filatéliai publikációk	614
8. 5.	Filatéliai folyóiratok és közlönyök	614
9.	JEGYZÉKEK	615
	ENGLISH TRANSLATION	623
	MAGYAR FORDÍTÁS	647